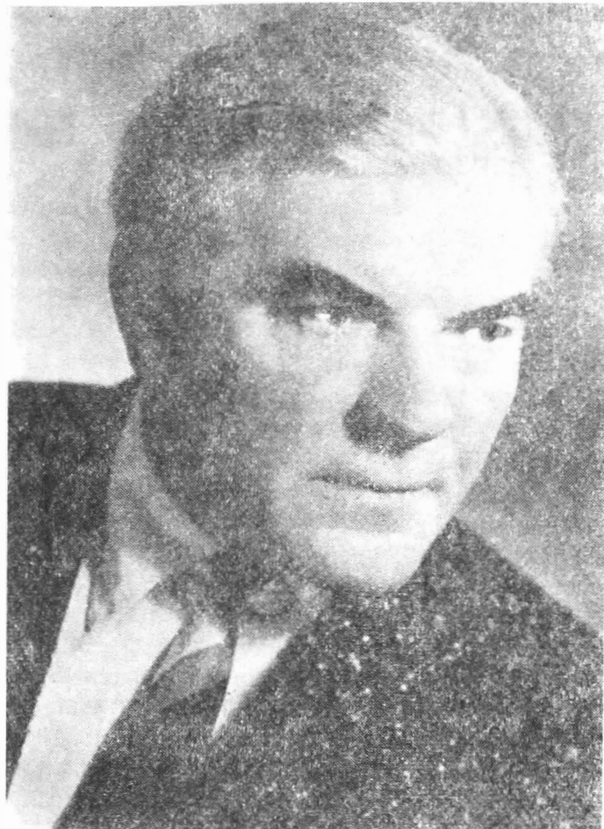

Cultura noastră muzicală, viața culturală a orașului Iași, în care buciumul de glorie al trecutului își capătă ecouri demne în marile împliniri ale prezentului, sînt tulburate la scurt răstimp de dangăt grav care anunță încheierea unei alte pagini de viață, de luptă, de creație. După dispariția cu totul prematură a lui Ashim Stoia, un alt artist, un alt dascăl luminat, un alt muzician patriot, îndrăgostit de popor și de muzica acestuia, statornicit cu trup și suflet pe meleaguri ieșene, maestrul Vasile Popovici a plecat dintre noi. Despărțirea lui de muzicieni și de iubitori de muzică s-a întîmplat cu o discreție care n-a făcut decît să ne surprindă dureros, căci firea-i blindă, glasul-i molcom în care căpăta ritm și rimă poezia oamenilor și plaiurilor Moldovei, poezia și cîntecul românesc, sfatul înțelept și îndemnul generos deveniseră de decenii pentru noi toți, pentru colegii și pentru discipolii maestrului Vasile Popovici, aura sa umană, permanentizarea figurii sale în cultura și arta României Socialiste.

L-am cunoscut îndeaproape pe maestrul Vasile Popovici, în anii eroici cînd învățămîntul nostru muzical își căuta destinul nou, superior, de factor al valorificării talentului cu care ne este dăruit poporul. Dar îl știam mai de mult, din încîntătoarele sale coruri pe teme populare, din admirabilele *Velerim și Veler Doamne* și *Ziuvel de ziuă*, care ne-au purtat pașii muzicali ai copilăriei și cărora azi formațiile corale în frunte cu corul „Madrigal” le perpetuează farmecul și candoarea.

L-am cunoscut pe muzicianul Vasile Popovici militînd cu pasiune, cu exigență și prestigiu pentru progresul creației corale românești, alături de alți maeștri de frunte ai genului, în Biroul Secției de cîntece de mase a Uniunii Compozitorilor, la Radiodifuziune, în renumărate comisii și jurii, în concursuri și festivaluri. L-am citit și l-am ascultat atunci cînd se destăinuia cu o simplitate care ascundea erudiția, experiența, discernămintul, fie că se referea temerar și fascinant la nașterea muzicii încă din leagănul omenirii, fie că explica misterul frumuseților corale cuprinse în paginile vechilor madrigale și motete, ori în creația întemeietorilor de școală românească, de la Musicescu și Chiriac, pînă la Mihail Jora, Sabin Drăgoi și Paul Constantinescu.

Acest mister al frumuseților corale sălășluiește și în partiturile lăsate de maestrul Vasile Popovici. M-am întrebat adesea cum de izbuteste el să comunice tehnicii, de atîția știută și răsștiută, scriiturii corale, viață, culoare, expresivitate? Răspunsul ni l-a dat compozitorul însuși atunci cînd a vorbit despre meșteșugul maeștrilor pe care i-a studiat la Conservatorul

din Iași și la Schola Cantorum din Paris, atunci cînd a dirijat lucrările acestora în fruntea Societății muzicale „Cîntarea Moldovei” sau în fruntea unui cor care era solia muzicii românești în capitala Franței. Răspunsul ni l-a dat însă cel mai elocvent însuși creatorul Vasile Popovici, atunci cînd a cuprins într-un gînd și o simțire elanul versului și viersului popular, cu elanul sufletului său; cînd din lirismul eminescian și din eroismul simbolic al lui Roaită, din căldura dragostei întregii României pentru Partidul Comunist, al cărui membru a fost Vasile Popovici, din căldura dragostei pentru viața socialistă, el a creat cîntece prin care se rostește țara. Artă sa configurează sonor caracterelor cele mai firești ale universului celor mici, teme ale vieții tineretului și ostașilor, nobila aspirație a omenirii pentru patrie, mituri dintotdeauna, efuziuni de romanță și vibrații lirice de azi. Măiestrie în simplitate, melodism viu, pregnant, cu obirșii în doină, în joc, în cîntecul străbun, înveșmîntat într-o armonie caldă, limpede — acesta este meșteșugul coral al pieselor cum sînt *Toată lumea are dor*, *Sara pe deal*, *Sirena lui Roaită*, *Stă de veghe tot pămîntul*, *Vom izbîndi*, *Partidul, Patrie bogată, minunată*, *Se-nalță noi construcții*. Multe din aceste piese s-au consacrat în repertoriul peren al mișcării noastre corale.

Opera maestrului Vasile Popovici, lupta și năzuințele sale își atestă mai mult ca oricînd rostul însemnat în cultura românească, își atestă mai mult ca oricînd, virtutea durabilității.

Dr. VASILE TOMESCU